

vatelovy vývody jsou vysoce zajímavé, ale, co jim ubírá na ceně, jest m e t o d a. Eisinger si neuvědomil rozdíl dvou základních metod na poli práva, dvou různých světů. A to jest právě těžkou vadou, neboť, **co můžeme na poli empirie nazvat krásným a cenným výsledkem, může býti s hlediska dogmatiky přímo kvalifikováno jako zločin!**

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

K výkladu § 1220 obč. zák. Závazek rodičů k vyplacení věna není solidární. — Rozsah nároku na věno neposuzuje se podle poměrů v čase, kdy sňatek byl sjednán, nýbrž rozhodnou jest doba, kdy byl nárok na věno činěn. — Povinnost úroková nastává teprve ode dne splatnosti věna.

Okresní soud v J. uznal právem, že manželé J. a M. V. jsou povinni dceři své M. R. zřídit ve smyslu § 1220 obč. zák. přiměřené věno v obnosu 208.348 Kč s 5% úroky ode dne podání žádosti, rukou společnou a nerozdílnou.

Krajský soud v Hr. Kr. na rekurs obou stran vyhověl částečně oběma stížnostem a rozhodl že rodiče jsou povinni zaplatiti své dceři věno 250.000 Kč rukou společnou a nerozdílnou, bez úroků do 6 měsíců pod exekucí.

Nejvyšší soud v Brně na rekurs obou stran změnil usnesení v tom smyslu, že věno M. R. se určuje penízem 170.000 Kč, jež do 2 měsíců pod exekucí jí vyplatiti rodiče jsou povinni, a to otec částkou 120.000 Kč a matka částkou 50.000 Kč a připojil tyto důvody:

Manželé J. a M. V. nemohou odpíratí své manželské dceři M. R. věno z toho důvodu, že se provdala proti jejich vůli, když sami připouštějí, že svolení k sňatku dali. Proč tak učinili, nepadá na váhu, a jest i nedůležitým, že si M. R. prý proti vůli rodičů učinila známost s nynějším svým manželem, pakli jen vskutku se sňatkem souhlasili a souhlas ten před sňatkem dali. Ani výslovného souhlasu nebylo třeba, nehledíc k tomu, že alespoň J. V. musel projevití souhlas výslovně, poněvadž tehdy ještě nezletilá M. R. sňatek jinak platně dojednati ani nemohla. Bez významu jest, že snad ženich a jeho rodiče prohlašovali, že nechtějí věna, neboť tito nebyli oprávněni jednati za žadatelku. Ale stěžovatelé V. nemají pravdu ani v tom, že rozsah nároku na věno se posuzuje podle poměrů v čase, kdy sňatek byl

sjednán, třebaže rozhodnutím jimi citovaným ze dne 6. září 1921 R II 347/21 byl vysloven tento právní názor, neboť ze znění zákona to neplyne a nanejvýš nedá se uhájit mínění, že nárok na věno vzniká vejitím ve sňatek, již vzhledem k tomu, že § 1220 obč. zák. přiznává nárok na věno nevěstě, a že tudíž nárok na určení věna může být uplatňován i před sňatkem (srov. rozh. sb. n. s. 273). Ale i alimentární povaha věna mluví zřejmě pro správnost názoru opačného, že totiž rozhodna jest doba, kdy byl nárok na věno činěn, pokud se týče žádost za určení věna na soud byla podána, jemuž přiklonil se Nejvyšší soud i v rozhodnutí, uveřejněném ve sb. n. s. pod čís. 3576 a jímž právem se řídili nižší soudové. Bylo proto právem vyšetřeno nynější jmění rodičů a jediné mohlo by se vytknouti, že nebylo zapotřebí přísného vypátrání jeho stavu (§ 1221 obč. zák.). Při vyměření výše věna sluší pak podle slovního znění § 1220 obč. zák. vzít za základ majetek obou rodičů (viz slova zákona: »*ein ihrem Stande und Vermögen angemessenes Heiratsgut*«). Vzaly proto nižší soudy právem za základ jmění obou manželů V., zjištěné hodnotou asi 1,200.000 Kč. Uvážili-li se, že žadatelka má ještě dva sourozence a že od rodičů obdržela výbavu, která, jak se strany dohodly, měla v době odevzdání cenu 30.000 Kč (1. č. 35 p. v.), jest věno stavu a jmění rodičů přiměřeně stanoviti penízem 170.000 Kč a bylo proto ve směru tom vyhověno dovolacímu rekursu manželů V. Manželé tito stěžují si však právem i proto, že vyplacení věna bylo jim uloženo rukou společnou a nedílnou, ačkoliv ve znění § 1220 obč. zák. a z citování §§ 142—143 obč. zák. v něm vyplývá, že zákon, jak již shora bylo naznačeno, pokládá zřízení věna za výron povinnosti děti živiti a zaopatřiti, z čeho plyne, že povinnost, zřídit věno, jest souběžná s povinností alimentární, jež uložena jest předkům manželské dcery, uvedeným v §§ 141—143 obč. zák., ale nikoliv všem společně, nýbrž v tom pořadí, ve kterém tito předkové jsou zavázáni starati se o výživu dítěte, tudíž před všemi jinými nejdříve manželskému otci a pak teprve matce. Bylo proto i v tomto směru vyhověno stížnosti manželů V. a uloženo podle zjištěného majetku jejich J. V. by vyplatil své dceři M. R. na věno 120.000 Kč a M. V. by připlatila ze svého 50.000 Kč. Tím jest i vyřízena stížnost M. R. pokud se týká výše věna. Neodůvodněna jest její stížnost i ohledně úroků, neboť věno jest platiti teprve, až povinnost je platiti byla soudem zaručena a znamenalo by přiznání úroků za dobu minulou jen zřízení většího věna. Ale pravdu má stěžovatelka, pokud vytýká, že věno podle napadeného usnesení má být vyplaceno teprve

do 6 měsíců, zejména když žádost byla podána dne 23. května 1925 a rodiče měly tedy dosti času, učiniti ve směru tom potřebná opatření a bylo dobu plnění zkrátiti na 2 měsíce.

Bylo proto oběma rekursům částečně vyhověno a uznáno, jak shora uvedeno.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 24. února 1927, č. j. R I 121/27. Dr. Adolf Konečný.

I poslednímu pořízení, jež postrádá formálních náležitostí potřebných k jeho platnosti, možno zjednatí trvalé platnosti uznáním účastněných osob.

Z důvodů nejvyššího soudu: Již v protokolu z 22. ledna 1925 prohlásili pozůstalá vdova Františka Č-ová a zletilé děti Zdeňka N-ová a Jaroslav Č., opatřený též plnou mocí svého bratra Josefa Č., že uznávají platnost a pravost posledního pořízení a souhlasí s tím, aby pozůstalost byla projednána podle posledního pořízení resp. na základě dohody dědické ve smyslu poslední vůle uzavřené. Následkem toho prohlášení vzala pozůstalá vdova zpět návrh na slyšení svědků testamentárních a stížnost do usnesení pozůstalostního soudu, jímž nebylo vyhověno tomuto jejímu návrhu. Pozůtalý syn Josef Č. mimo to již před tím prohlásil v podání na soud ze dne 14. prosince 1924 zvlášť ještě, že žádá, aby přes to, že poslední vůle jest neplatná, byla při projednávání pozůstalosti respektována.

Byla-li žádost na výslech testamentárních svědků o ústním posledním pořízení vzata zpět, neměl pozůstalostní soud podle § 586 obč. zák. příčiny, aby provedl výslech. Při projednávání pozůstalosti u soudního komisaře dne 19. března 1925 opakoval syn Jaroslav Č. svým jménem a jako plnomocník bratra Josefa Č. a dcera Zdeňka N-ová prohlášení, že poslední pořízení zůstavitelovo uznávají i jako zákonní a nepominutelní dědicové za platný a pravý testament s tou podmínkou, že po smrti universální dědičky Františky Č. připadne jim třem podle ustanovení testamentu domek rovným dílem, a dodali, že takto zřízenou v jejich prospěch fideikomisární substitucí se necítí zkrácení na svých povinných dílech. Stěžovatelka Zdeňka N-ová podepsala bez výhrady tento protokol. Pozůtalý syn Jaroslav Č., jenž jednal vlastním jménem a v zastoupení bratra Josefa Č., nepodepsal sice protokol, ale ani z jeho obsahu, ani z nějakého dodatku není vidno, že by byl s protokolem projevil nesouhlas